En Lustigh Comoedia, Om then Stormechtighe Sweriges, Göthes, Wendes Konung etc. Konung Gustaf Then Första, Huru han til Regementet i Swerige bleff vphögd, tå han Konung Christiern Tyrann, af Landet vthdriffuit hadhe, oc huru han genom Gudz nådh vprättade Swerige ifrån Påfwens mörcker och wilfarelse, och införde Ewangelij reena liws thet Påfwen länge bortröfwat hadhe. Skriffuen aff M. ANDREA JOHANNIS PRYTZ, Eloquentiæ Professore Publico vthi Vpsala, och hållen ther sammastädhes then 31. Maij Anno 1621. hwilket war thet hundradhe åhret ifrån thet Konung Göstaff först satte sigh emoot Konung Christiern

Bokutgåva

Tryckt i Upsala aff Eskil Matzson, åhr 1622.

Detta historiska och nationella hjältedrama, som spänner över flera år, inleds med att en ”Prologista” hälsar publiken välkommen och gör en resumé av handlingen. Därefter rullar berättelsen eller snarare berättelserna om Gustav Vasas äventyr. Publiken får följa hans uppror mot den blodtörstige Kristian Tyrann och om hur han istället för påven blir kyrkans överhuvud. I dag framträder inte karaktäriseringen av Gustav Vasa som särskilt trovärdig och dialogen, som innehåller många deklamatoriska monologer, känns väldigt stolpig och opoetisk. Men dialogen som utspelar sig i Mora borde vara av intresse för språk- och dialektforskare. Lasse Kiätelogs replik om ett rådslag i akt 1 scen 5 får tjäna som ett exempel:

> Iaa, Göstaffue, wij wijtom ey huru wijhr wiliom lågå. Jya, ädh stande i kneppune fyr oss isse ferdä, dätt wijr wiliom tålås widh oss emellom, och rådgiärå edh sosse wärhä nodh dugse.

Dramat avrundas på bästa sätt med att två bönder berättar om Gustav Vasas kröning i Uppsala. Därefter avslutar ”Epilogista” framträdandet med en tacksam hyllning tillägnad Gustav Vasa och Gud.

Ulrika Lindgren

Then Stormächtighe och Höghborne Furste och Herre,

Her Gustaf Adolph,

Sweriges, Göthes, WendesKonung,

Storfurste til Finland, Hertigh til Ehstland och Carelen, Herre vthöffuer Jngermanland, min aldranådigste Konung och Herre

Dedicerar och tilskriffuer iagh vthi allsomstörsta vnderdånigheet thenna *Comœdien.*

H. K. M.

Vnderdånighe och troplichti-

ge tienare

Andreas Prytz.

Prologus.

HÖghlärde Herrar wälachtadhe män, Hustrur och Jungfrur och hwar vngerswen. Wij wete vthi hwadh nödh oc fahra, För ett hundradhe åhr månde wara Wåra Fädher, öffuer then twång och meen, Måtte wäl söria och gråta en steen. The twingades bådhe til Krop och Siäl, Aff Kung Christiern och Påfwen elaack fäll. Konung Christiern then omilde Tyran, Them til Kroppen hårdt tå twingade han, Och kunde dock sitt tyranniske modh, Aldrigh fult mätta aff theras blodh. Påfwen i Rom then grymma Antechrist, Plågade them til Siälen medh stoor list, Hwilken som hadhe them Gudz Ord bortryckt, Wäghen til Saligheten igenlyckt. När nu wåra Fädher monde wara, Til Krop och Siäl så i största fahra, Ansågh Gudh then jemmer och älende, Och them oförtänckt Saligheet sände, Gaff Göstaff Erickson thet ädle Blodh, Aff högdenne krafft och manhafftigt modh. Hwilken Kung Christiern aff landet kiörde, Then tyrannen stoor som alt ondt rörde. Förde sedhan Gudz rene Ord på gång, Som vnder Påfwen war vthi stoort twång. Här öffuer wij oss glädhie aldramäst, Och hållom vthi wårt land Jubelfäst, At Gudh aff Konung Göstaffz familie, Haffuer vthaff sin nådighe wilie, Oss förleden hundradh åhr regerat, Regementet och Gudz Ord förmerat. Här til är thenna *Comœdia* stält, Som wij begynna *agera* samhäldt Warer oss alla gunstighe och blijdh, Edher skal ey lång bliffua thenna tijdh.

ACTVS I. SCENA I.

Herr Gustaff Erichson.

Ach tu älende Swea land, går tigh nu så illa i hand, At tin Barn högha och lågha, Skal Tyrannen grym så plågha. O, at Steen Sture medh händer Aff jorden taas, eller tänder, Honom ther vpgraffua kunde, Giorde hwar i thenna stunde, Som ett troghet Swenskt hierta haar, Och seer huru medh Swenska faar, Kung Christiern then grymme Tyran, Vthan all mildheet, få han skam. När han vthi Stockholm Kröntes Ohörlighen och så röntes, Hans hierta moot thet Swenska Blodh, Edle Herrar aff dygd och modh, Lät han mörda på samma dagh, Vthan all rättwijso och Lagh. Här öffuer wil hiertat brista, Aff stoor harm, skal ingen gnista, Aff Swenskt blodh i Swerige wara, Som thetta wåld, stora fahra, Affwäria skal, och then blodhund, Bortköra eller slå i grund. Vthan all ähra och trooplickt, Såsom han giorde medh falsk dickt, Then salighe förste Herr Steen, Fördes iagh fången medh stoor meen, Sampt andre ifrå Sweriges Land. När iagh kom til then Danska strand, Vthstodh iagh ther myckit förtrööt, Så mycken hädelse vthflööt, Aff the Jutars mund så wijdha, Jagh moste thet tå alt lijdha. The sadhe thet semma swära, Så Swenska medh tijdhen dåra, At Swensk Adelsfrw och Dansk Dräng, Kunde gå tilhopa i Sängh. Swensk bonde går wäll wjdh ploghen Medh ett träbeen och på loghen. Ach Gudh aff tin stoora nådhe, See til thenna stoore wådhe, Som wårt land vthi nu swäffuar, Vng och gammal ther aff bäffuar. Altijdh Gudhi från barndoms tijdh, Så haffuer tu migh warit blijdh. Altijdh tin nådhe bewijsat, Nu från then stoore spott lijsat, Som iagh i Danmarck en tijdh lång, Vthstått haar, thet giorde migh bångh. Fast meera migh nu förtryter, Huru Tyrannen kring flyter, J landet här, qwinna och man, Vthan försyn tå mördar han. Wisserligh troor iagh at Gudh skal, Wårt Land rätta från thetta fall. Saken iagh fritt antagha wil, Genom Gudz nådh göra mitt til, Haffua til lijff och dödh frijskt modh, Wågha wil iagh bådhe Lijff och Blodh, Nu för Fädherneslandet kär, Jagh weet wist Gudh är migh när. Vthan honom iagh intet gör, Hwarken står, går, eller hör. Här effter iagh i lijffz fahra, Möde och bekymmer måste wara, Thet seer iagh nogh, män hwadh hiälper, För mitt folck iagh gierna stiälper. Från Calmar slap iagh medh mödha, The wille migh och ther dödha. När iagh från Christiern rådde aff Talet föll

ingentil behagh. J Småland hoos min Landbönder. Will iagh see om iagh är glömder.

ACTVS I. SCENA II.

Duo Smolandi Judde och Gumme.

Judde

Hör haar Göstaff Erickson än, Warit näst ehr kommer han gen.

Gumme

Han haar talt medh oss Böndren sin,

Judde

Huru faller ehr hans taal in?

Gumme

Jagh kan ther om intet sija, Jagh täncker wij wille tija.

Judde

Så mycket tå sägher rätt iagh, Thet han begärar taar ey lagh. Oss skal ey tryta Salt ey Sill, Haar Kung Christiern låffuat, ther til Oss then glopen wij ey förtroo, Som moot Kungen trachar oroo. Medh skechtor och pijl fördriffue, welle wij honom, han bliffue, Sedhan stilla om han kan, Här achtar honom ingen man.

ACT: I. SC: III.

Gustavus, Archiepiscopus, Nuncius,

Gustavus,

J Småland iagh förskutin är, Vnder Tyrannen bliffua thär, Haffua the lust thet må wara, Ähn vthstår iagh större fahra. Mitt vpsååt iagh först wil bådha Erckebiskop Jacob, han rådha Må til thet som kan wara gått, Rätta landet aff thenna spått. Thed är gått iagh honom möter, Wij äre bådhe aff Göther. Eder helsa wyrdigh Herre, Är migh altijdh kiär, ehr werre Än som iagh önskar aldrigh skee, J welen migh och rådh betee.

Archiep:

Edher tilkomst är migh och kär, Her Göstaff någhre daghar här, Bliffuer, iagh haffuer om edher Någhot hördt, therföre bedher, J welen ehr wäl see före Ey sielffue obestånd göre.

Gustavus,

Herre Erckiebisp min ähra Jagh intet söker, men mehra Mitt käre Fädherneslandz wärff, Thet som är på högsta förderff Kommet, aff Tyrannen tagha All ting i godh ordning lagha.

Archiep:

Herr Göstaff welen i lydha Mitt rådh, och så här förbijdha. Til Kung Christiern för ehr skriffua Wil iagh, han skal wist gunst giffua. Andra länge i skoghen gått, Haffua gunst åter igen fådt.

Gustavus

Kung Christiern troor iagh aldrigh wäl Får han migh, iagh faar en ond fäl. Sij ther kommer en fremmand man,

Arch:

Hwadh tijende bären i fram.

Nunc:

Från Stockholm kommer iagh nu här, Jnga godha tijender bär. Kung Christiern tyrannicerar Gruffueligh, kan skee han menar Sitt rijke ther medh stadhfästa, När han Rijksens Herrar bästa Haar borta, then Edla Herre, Erick Johanson ty werre, Moste låta huffuudh springa, Alla daghar Swerdet klinga Seer man, vthan någhon miskund, All Swensk Adel så margelund Vthrotas, andre godhe Män Här är ingen snart meer igän,

Archiep.

Hielp Gudh hwadh i haffuen sagdt.

Gustav:

Jag weet alt wäl Kung Christierns trakt, Sitt spel han nu begynnar först, På Swenskt blodh släcker han sin törst Aldrigh, hwar han så får låta Fort, ey Swenska ther medh båta. Her Erckebisp farer doch wäl, Hedhan länder iagh nu min fäl. Jagh är nu ingenstädhes trygh, Ehwart skal iagh wenda min rygh, Then migh kenner han migh tagher, Och så til Kung Christiern dragher. At förklädha migh wil iagh gå När wärst tilstår Gudh hielper tå. Aldrigh skal iagh modhet fälla, Fast thet skulle lijffuet gälla. Antingen skal iagh prijs winna J Swerige hoos man och qwinna, Heller skal iagh för them alla Genom dödhen nedherfalla. Thet wil iagh hålla för ähra, Jntet då skal migh förfähra. Jagh wil nu finna på itt rådh, Herren Gudh ware medh i dådh. Åt Dalarna wil iagh fahra, Hoo weet om the ey sku wara, Benegne, til at stå migh bij, Ja men rätt til them wil iagh fly. Jagh skal rätt medh alla tilsee, Kung Christiern skal få bång och wee. The som vthi Bergzlaghen boo, Kunna och bewisa migh troo.

ACTVS I. SCENA IV.

Aron Pederson, Bängt Brunson, Fougdekarlarnar.

Bängt Brunson.

Aron Peerson drogh nu från migh, Som sadhe för migh wisserligh, Gustaff Erson til Berzslagan Ähr kommen i thessa daghan. Han går i Bonde klädher klädd, Och är intett synnerligh rädd. Han stämplar listigt som en man, Kiöra Kung Christiern ut aff land. Vp mina karlar sägher iagh, Rätt hastigt genom natt och dagh, Wele wij nu åstadh dragha Honom strax til fånga tagha, Och föran til Kung Christiern fram, För sitt vproor skal han få skam. Aren Person drogh föråth heem At hålla honom qwar medh kläm

Fougdtekarl.

Ja men wij ähr lustigh och gladh, Wij få draa thenna reesa stadh. Han haffuer en Gulkädia ny Vnder Bondaklädhen förty Lyster oss med henne leka, Skole wij ey lenger peka.

Om iagh ähr en retskafuens bus Jagh tör wäl giöra thetta pus Stöta på honom hiertat vth Om iagh elies heter Pålfuth

Bängt Brunson.

J sku inthet slå honom hiäl Sägher iagh han ähr mehra wäl Fången i handkloffuer tagas Och bunden til Kungen draghas För honom få wij då mehr skäl Än om wij slå honom ihiäl. Aren Person kommer nu här Huem wet hwadh han för tijend bär.

Aron Pederson.

Benckt brunson iagh ähr så sticken Och rätt sa rosene picken

Göstaff Erson i thenna natt Haar sin koos öffuer färian satt, Vp åth Dalarna täncker iagh Nu weet iagh intet någhon lagh. Thet war rätt en galin reeda, Han skulle sigh hädhan leedha. Han sticker sigh nu wäl vnnan, Effter wij här icke funnan.

Aron Pederson.

Fölier migh lijkwäl i mitt hws, Så länge wij taghom oss rws.

Fougdekarl.

Jagh saa likwäl wij skulle få Gestebudh tå iagh drogh hem frå,

ACT: I. SC: V.

Göstaff Ehrson, Kiätis Jugås Gunnär, Spiote Säbbens Niesse, Kietilogs Lasse Dalekarlarna.

Kietelogs Lasse Ländzmannen.

Hör, hwem ihr du fyhr een streike, sosse gohr och kägär iähr.

Gustavus,

Jagh är en Bonde, och är hemma på Re- karna, och haar dragit hijt vp unnan för Kung Christiern, som tyrannicerar så där vth på landet.

Kietilogs Lasse.

Gudz blom, du ihr ey nogär rumbon- de, diö du ihr nogat so Herre achtogen i ögomma deinom, Jgh wet wäl hwem du ihr fyhr een kumpån, skreek ey fyhr migh, kulla mein ohn sagde sigh seå gul- leckiur innå min klädomma å digh, dås- se ohn såth och maggiärde i skräufuäm authi kuffuåm.

Gustav:

Thet är lijka hwadh pijgan ehr hon sägher then som skulle alt achta hwadh sådana säya, han hadhe nogh göra.

Kietilogs Lasse.

Hä jo så heypot ihr ohn ey, ohn ihr no- got så tong åf sigh, och omalid frek, igh wet edh, huerio ohn duge, wildra ähn du. Däth igh kännes fulde widh digh och, åf diere sägdena, såsse kulla mein ohn sagde, och igh syr, du ihr Johan Ers Göstave, du affue och werit neste Andes Person å Rånkhyttune. J Vp- salum afue du och studieråt. Dätt ey wil igh vpräye digh, hå ney bort ädh, sege igh.

Gustav:

Jagh må wäl bekänna för edher, iagh är Göstaff Erson, migh förtryter och thet går migh hårdt til hiertat,

huru Kung Christ- iern, han handlar vthi wårt Fädernes- land, een steen mätte gråta ther widh, Görer som ährlige tapre Swenska Män, håller medh migh wij wile kiöra vth ho- nom aff Rijket.

Kiätelogs Lasse.

Jaa, Göstaffue, wij wijtom ey huru wijhr wiliom lågå. Jya, ädh stande i kneppune fyr oss isse ferdä, dätt wijr wiliom tålås widh oss emellom, och rådgiärå edh sosse wärhä nodh dugse.

Spiote Säbbens Nisse.

Megh ticker edh Göstawe ihr so amalli vnge åsiå, däth ahn thoos fulde wåhrå ka- toyen nough fyr diö wärdä.

Kiätilogs Lasse.

Kiätis Jugås Gunnar, huru säyi ihr um ittane sosse oss ihr nu tyltålådh åff issom Herrame.

Kiätis Jugås Gunnar.

Ja Gudz blom, ädh ahn ihr vnge åf åro- ma, hiåper ey, ahn ihr fulde nåugh pigge åf sigh, däth hugser igh min megh.

Kiätelogs Lasse.

Wijhr withom och ädh, ahn ihr i isse Räikä fyödde, wihr härom och huru Christiern peiner foket dahr ahn beller dhå ahn tage brott bådhe klak och kloof fyr diöm ahn beller, gähr ille bådhe ke- lingar och krippa sosse såfuå i kassoma. Jhr icke ädh omalli iälokt.

Spiote Säbbens Nisse.

Nå, Gudz hunglade, wiliom wåhrå oller een man, at holde min Johan Ers Göstaf- ve, och hiåpas adh och driffua brott Chri- stien åf Reykä, bådhe min pijlom och ham- brom.

Kiätilogs Lasse.

Wiliom nu säya Göstaff Ersune, ädh wijhr wiliom wåga både leijff och an- nat fyhr an. Jo Gudz blom Göstaf- vis, wir wiliom holda min digh, igh ihr både Lääsman och Jär, igh ihr fulde nåugh rådende och mechtoyen i diö igh tage migh fyhr, Jgh beller styr- ke up olla såmmå sosse byggie iähr i Daloma. Och um ädh wahr Herre wil hiåpa oss, wåhr rigiente åhl du wärda helde Konunge, ädh åhl du luf- wå, rätt fyr fulla wisso, och du weet fulde ädh, wildre än igh kan säya, af- wom wihr engen sosse styier och rigier oss, so farom wihr willar.

Gustaff Erson.

Jagh tackar edher som tapre och rättsin- nige Swänske män, för then benägenheet i haffue til migh, och synnerligh för thet i låten gå edher til hiertat then nödh som nu Fädherneslandet ähr vthi, Gudh skal så- dant löna, och Dalakarlar warda här i- genom bekommandes ett ewigt beröm. Jagh wil nu skilias ifrån eder käre Läns- man til thes i kunnen almogen öffuertala til at hålla medh migh, läter sij, står migh bij, hielper Gudh oss så få wij fuller sädan talas widh hwem som Konung eller Re- gent skal bliffua, iagh begärar intet then ähran.

Kietilogs Lasse.

Jo wihr wiliom holde min digh Gö- stavis, diö du ihr åf diere rätte Ku- nungs stemmune, fyhr dhan skuld

wi- liom wihr ädh giärne giärå, drifwa åf Christiern um ädh wahr Herre wil hiope oss.

Spiote Säbbens Nisse.

Wihr afwom bådhe pijla, skechter, och ståålbugå, skiota kunnom wihr min rätt frillij dolt, wihr plegom hitta å bådhe Fo- rufnatta och snioskråufua min Skechtä- ma. Wihr hugsom ädh wihr hittō å Chri- stiern dhan blodrackan min piloma, gohr ädh sosse wihr wiliom åfuå edh.

Gustavus.

Farer dogh alla wäl.

Kietilogs Lasse.

Fari och du wel Göstavis, igh wil rätt nu strax adh Morom, och hynom odra Sochnoma iärum mig, och yfuyrtålå ollå såmmå so dher ulia holda min digh. Så wiliom wihr stadh man åf håuse och drifwa åf dan iälaka Kung Christen, och du ahl rigiera oss, deitt du wil åfwo oss, so wiliom wihr.

Actus I. Scena VI.

Lasse Oluffson, Dalekarlnanar, Her Göstaff.

Lasse Oluffson.

Ährlige män i Mora bygd, Haffuen i hördt Kung Christierns dygd Huru han i Swerige far fram Ey gammal ey vng skonar han. Förmyckit aff tyranniskt modh Låter han vthgiuta Swänskt blodh. Wid hwar ländzmans gård vprättas Ännu galgar, ther aff mättas Menar han sin onska grymme, Hwem går thetta ey til sinne. O i tapre och Swänske män, Giörer honom förträtt igän. Griper til ehr wilia och modh Läter wara warmt lijff och blodh. J ähren the Swänske gamla, Som medh ingen dröisel famla. Wåre fädher mong fremmand land Haffua wunnit medh wäldigh hand. All wärlden haffuer märckt och weet, Prijsa theras manhafftigheet. Allenast theras dygd them bödh Dragha til Krijgs ey twingen nödh. Men nu twingar nödhen så stoor, Thet hwar wäl weet i Swerige boor. Läter see at i doch slächtas På wåra fädher til fächtas. Förswarer eder huus och barn, Tagher edra hustrur i warn. Läter ey tyrannen så när Komma, at han edher förtär, Häriar mz swärdet, mord och brann, Som han annorstädes far fram.

Kiätilogs Lasse.

Håå Gudz blom wihr wiliom låga ånderlunda, inte skal han så få låga min fokiä i ländä, so han nu går, rätt besta etter seino ielaka sinne, ney brot ädh tyckier migh, sleicht duge ey, sosse ahn nu skeglar, so ihr leicht ädh ahn skiöter huarskie war Herre elde nohn eller, hä dän sosse wisse hwar Göstaffwe Erson wäre, honon wiliom wihr holla min. Men Kunung Christiern den blodrakan, och alt hans fook wiliom wihr hälta åutaf räikä. Jgh som Läsman och iähr ihr, igh afue giärit up ollan issan lanzändan, at wihr skoli olle hålda min Göstaf Erson. Deitt ihn wil so wiliom och wihr. Ja Gudz blom leite rätt fryt dahrå, wihr affuom nu sagt dig, all wythå ädh wihr wiliom wåhrå oller en man.

Lasse Olson

J haffuen giort rätt mickit wäl, Och haffuen haft ther til god skäl.

Kiätelogs Lasse.

Hä, hä, Gudz blott digh siåom nu hwar Gustaf Erson kumbe, nu afue ahn tayet å sigh odra dräth, melde ahn addhe för wihr sågon ahn i sins, wiliom nu wårå lostegar och glädier.

Her Gustaff.

Godhe män haffuen i betänckt Faran som wår lansmän är händt. Ähren i til sinnes som iagh, Taghom til oss modh thenna dagh Rustum oss til medh en krigzmacht, Taghom wåra saker i acht. Moot fienden wij oss giffua, Jagh hoppas thet skal godt bliffua. Jngen tyran länge lydher Gudh, ändoch han nogot byder. Föra edher i marcken an Wil iagh som een trogen suänsk man. Allenast migh huldskap loffuer, För eder wälfärd då soffuer Jagh aldrig, troor migh, säger ty Welen i her effter stå bij.

Kiätelogs Lasse.

Hä io, edh wiliom wihr giärna giärå så länge sosse mannekrupperen orker stande by, och blodaren ihr wharmbe i oss. Lette rätt dar å sosse wihr affuom läffuät digh, wihr sweikō oldro fulde wihr dåjom. Hä Gudz hunglade ädhgiärom wihr ey, ädh wihr sweikom nossēde ämässe wihr lefuō.

Lasse Olson.

Wälborne Herre eder hand Recker iagh nu förvthan skand, Til at wara troghen och huld, mit lijff wågha for eder skuld,

Her Gustaf.

Jagh tackar eder therföre Welen i nu så wäl giöre. Tu eller try hundrade män Vnge förer i marken hän, Moot then grymme Kong Christierns mackt.

Lasse Olson.

Wälborne Herre thet ähr sagt. Saken iagh til migh antager Effter eder min saak lager. Så wilia wij nu fort ryckia I Gudz nampn fienden tryckia Til, åth Westerås, hon ligger Och ståltzerar ther fast trygger. Jagh hoppas wij bliffua flere Och dageligh oss förmehre, Ändoch Gudh kan wel få hiälpa, Genō them stoor krigzmackt stiälpa. Haffuen nu man fritt modh alla. Fienden skal niderfalla.

ACT: II. SC: I.

Gustavus. Lars Oloffson, Nuncius.

Gustavus

Gudh skee loff som oss thenna gångh Hulpet haffuer, fienden bångh Redelighan tå giordo wij, Kördom them aff Westeråß by Fienden mott oss så ståldt war At hon slät ingen fruchtan bar. Hon fälte och sådana ordh, The wij förwissa haffua sport, At om än Dalkarlar nu fleer J thre wekor regnade nehr, Wille the ändoch them möta, Men the fingo wellight stöta. En part medh hästarnar i siön Rände, thet war en wåldigh döön, En part wäriornar kastade, J klöstret in the hastade, Til at taa *Absolution* Så war theras *Opinion.* Wij haa all theras fältstycke Medh lodh och kruut, bätre lycke Önska hadhe wij ey kunnat, Genom Gudz hielp ha wij wunnet. Lars Olofson iagh kenner wäl, Fiendens art och theras fäl. The plägha altijdh giffua flycht När them hårdt warder efftertryckt, Men när the åter see sitt ram, Komma the modigh igen fram. Wårt folck dricka nu miödh och wijn En part liggia druckna som swyn. Ty warer ey sehna til foot, Farer straxs fienden emoot Medh thet mästa folck i finnen Ju för ju betre besinnen. Banden aff winfathen slagit Haffuer iagh ther medh försagit Säkerheet och större willa, Bättre ähr doch wijnet spilla.

Lasse Olofson

Jagh faar medh folcket nu åstadh Fulsinnat som E N. migh badh.

ACT: II. SC: II.

Spote Mait Michiol, Kars Vlffson Matz.

Michiol

Hy Hy du stabbys, nu tyckie migh ädh ihr godt wårhä landzknichte, mässe wihr fåm dricka, rauta, och smella, etter wåro sinne mälde oss härdäs i iådas, dåsse blykoppär frūdäde um skolla å oss. Drick yh och helle i atte, dåsse warom glädier so ländge ädh stande å.

K. W. Mats

Siå nu iäne, kräldet, ahr icke igh frekli gluspadh brott ijhr issan kappan. Nu wil igh hella i adh dig saup nu dä atte iär ihr.

Michiol

Dätt beide, här å huad so smelde.

Mats

Jgh hagsas ädh ihr Las Olson ahn spännes min fiunduma, ondom ey ädh.

Michiol.

Kappom i oss so länge wijhr bellom nodh. du, siå nu kumbe Lasse Olson atte, wiljom gäma bort oss taste ahn gohr iädå.

Actus II. Scena III.

Lasse Olufson. Nuncius. Her Gustaff.

Lasse Olofson

Thet war Herre som i sadhe Fienden sigh mannat hadhe. Mitt på torget stodh wårt möte, Män the fingo wälligh stöte. Wij goffuo them så wälligt baas Jagh täncker the minnas then kaas. Här widh Westeråhrs tornera Medh oss wilia the ey mehra.

Her Göstaf.

Effter Gudh nu oss har giffuit Lychan, så at wij ha bliffuit Fienden öffuermächtigh wår, Som här i Westeråhrs så swår Legat haffuer, så bör Gudh tack, Wij måste tänckia inthet snack Wara säkre, ty thet första Åhr wäl begynt, men thet största Står til baka, ty synes godt Beflita oss fäste och slått Medh hast från the Danske tagha, Wåra saker i acht haffua. Iagh haffuer några dagar wändt Effter Jöns Olson som war sändt Sigtuna och Torstun häradt At vpreesa, ey förfäratt Kommer en ther, hwadh mon han wil Lars Olson, frägher honom til.

Lars Olson

Huru står til medh Jöns Vlfson, Huru honom går sägher om.

Nunc:

Erkiebispens fougdte Bäncht Biugg Har giffuit hans fålck tämligh hugg. Från Vbsala medh hundrad man Til

Torstuna tå rychte han. Jöns mente haffua ingen nödh, Therföre bleff han slagin dödh

Her Göstaf.

Lars Olson tagher an then saak, Lagher ehr efter i fult maak.

Lars Olofson

Jagh drar stadh medh min footgån- ger Wäghen blir oss inthet långer.

Nuncius:

Om Biuggen säger iagh och sant J Enkiöping han lithet want, Bleff aff Lars Erson affslaghen Ähr nu til Vpsala draghen.

Lars Olson.

Fort i Lars Erson thet sägen At han möter migh på wäghen. Från Rynningen til Vpsal fritt, Jagh mz mitt folck, och han medh sitt Dragom, wij kunnō förraska Benct Biugg när han mäst må bra- ska.

Actus II. Scena IV.

Benct biugg. Tuå hans Knechter, Lars Olson

Benct biugg

J dagh wil iagh lustigh wara Bär för fienden ey fara. Späyare vthskickadh ähra Hwilka som nogh kunskap bära. Här i Trägården lustigh ort Här ähr hwarken balck eller port. Wij kunnom qwäda och dantza Ey nu moot fienden skantza. Knechter dricker i, påike qwädh du alt för ett medhan wij dricka.

Miles

Gåthår gåthår stalbroor try paß, Jdagh wille wij tagha laß Hwar dagh wij ey gestebudh nå Agom thet spel medhan wij få.

Miles

Tack bror som en welligh håffman, Jagh giör beskedh tappert försan. Gothår broor heel kannan igen, Tu giör beskedh och war ey seen.

Bencht biugg

Jagh har druckit som iagh har mäst, Kunnat, nu tycker migh ähr bäst Läggia migh neder til doffua, På thenna platz lustigt soffua, Åther strax at dricka stå vp, Så at låta ähr altijdh godt.

Lars olson

See huar Benct biugg har lagdt sigh nedh, Jagh täncker han skal wakna wedh. En annan dröm på stan, slå an På trumman fäller an walan.

Bencht biugg

Hwem slår här så hårt på trumman Potz fälten iagh måste vnnan, Häy en pijl iagh i armen fick, Så när han migh åth hiertat gick.

Actus II. Scena V.

Archiep: Benct Biugg, Canonicus, Her Gustaff.

Archiep:

Om Gustaff Erson iagh hörer, Alt huru han wäldight förer Krigzfolck emoot Konung Christiern J landet, sätter alstäds wern. Så will iagh ey lenger skal gå, Om min macht någott gella må, J Swärige iagh Erchiebisp ähr, Medh rätta och thet nampnet bähr. En herre ähr iagh såsom han, Det skal han få wetta försan, She ther min tiänare Benct Biugg, Wisserligh då har han fåt hugg, En pijl har han fåt i sin arm, Här effter skall bliffua alarm.

Benct Biugg

Her Göstaffz folck har thetta giordt Min Herre haffuen i thet spordt.

Arch:

Halt pijlen iagh vtryckia wil, Och om tu botas kan see til.

Benct Biugg

Herre iagh kan nu inthet mehr Tala, Gudh han beware ehr. Jagh känner wäll hwar thet håller Gudh iagh nu min Siäl befaller.

Canonicus

Ährewyrdighe Herre min, Jagh giffuer medh ödmiuka sin Från Her Göstaff Erson thetta Breff, i kunnen ther aff wetta, Hwadh hans mening ähr och behagh.

Archiep.

Jagh achtar honom ey i dagh, Hans begäran iagh alt wäl weet. Vpsäia Kung Christiern troheet Wil han at iagh skal, inthet så, Så lenge som iagh leffua må. Jagh wil sielffuer här på swara, Så lenge i hoos migh wara. Här vp mina friska hoffmän Åth Vpsala wij wele hän, Her Göstaff ther *Salutera*, Som wil oss sposkligh regera. Effter wij nuVpsala see, Så mågen i fort företee, Wår tilkommelse bebådha, Jagh wil see hwem som skall rådha.

Canonicus

Erkiebispen ähr här före, Wist wil han effter ehr köre, Trytusenne til foot har han Fäm hundrade til häst försan.

Gustavus,

Från Vpsala wil iagh medh hast Jnthet skal han nu få migh fast, Til Rynningen wil iagh dragha, Så länge mitt folck må haffua Tilfälle sigh ther försambla, Ther må Bispen medh migh handla.

Actus III. Scena I.

Her Gustaff, Lars Olofson,

Gustavus,

Vnderligh går i werlden til, Om man thet medh öghon see wil, Har förandras, och her klandras, En han rasar, annan fasar. O Stocholm sän iagh tigh sågh sist, Haffuer tu thet förfarit wist. Stoor förandringh haffuer tu sedt, Tigh oc Swäriges barn ähr thz skedt. At sedhan then Saligh Herre Sten Sture ful aff, ty wärre. Jagh täncker tu skalt minnas thet, Barn och barns barn effter tigh med Kung Christiern han wart här in*n*e, Thet bliffuer til ewigt minne. Lars Olofson iagh edher sägher, Wij mofte ryckia wårt lägher Jfrån stadhen til Rotabroo, Jagh spåår om i welen migh troo, Ther bliffuer bättre qwastebadh, Än som för vpå någhon stadh, Rotabroo skal wäl bliffua kändh, Här effter i Chrönicor nämdh.

Lasse Olson

Jagh ähr ändoch rätt myckit gladh, Vthaff thet stora qwastebadh, Medh Erkiebispen så til gick, Altsam*m*ans hans folck rätt skam fick. Jagh följde så bispen i häl, Och hadhe när stuckit i hiäl Honom, när han sigh vndan gaff, Togh Per Hanson vp samma slagh.

Thet war gått at han i fara Och så kom, som iagh mon wara, Bårt widh Ladeby wadhhände, En kneckt migh i watnet rände. Thet ähr skedt, iagh seer wij moste, Här liggia lenge, thet koste Hwadh thet kan, iagh skal ey släppa, Saken, för än iagh kan täppa Fienden medh Gudz hielp, förty Sku the snart släppa Stocholms by. All slått i Swerige bestallat Haffuer iagh, saken befallat Trogne Swenska män, förbijder Thet blijr gåt, then något lijdher, Om Gudh giffuer godha dagha, Kan man them tå bätre dragha.

Actus III. Scena II.

Frw Chirstin Saligh her Sten Stures och hennes döttrar Magdalena och Frw Cicila, Miles.

F. Chirst:

Altså hålla the Danska ordh, Här öffuer må himmel och jordh Söria. O Gudh see tu her till Som pläghar altijdh wara mil. Mitt fäderneslandh far nu wäl, Huru swår ähr migh thenna fäl, Min salighe Herre ähr dödh Nu kommer iagh i större nödh. Föres fången i Danmarkz Landh, Ach huru går migh nu i handh. Bättre ähr doch mista lijffue Än medh skam en fånge bliffue.

F. Cicil:

Ach min hiertans käre morkiär Giffuen edher icke så där. Mitt hierta motte migh briste, Då iagh min Härfar bortmiste, Sorgh kom migh nu åter vpå, Då min Herre togz migh ifrå, Sin hals vnder swärdet böja Moste han, Kungen til nöja. O dödh o dödh tagh migh och så, Jagh nu ey lenger leffua må.

Jung:

Min hiertans Morkiär och Syster, Migh ey heller leffua lyster, Men så hielper doch ingen grååt, Wij moste alla skilias åth, J fängelsät wår endalycht Bliffuer, snart warder wårt lijff trycht, Effter thenna sorgh ewigh frögd, Wänthom wij vthi Himmels högd.

F. Chirst:

Ja min hiertans döttrar käre, Hadhe wij ey Gudhz ordz läre, Hwar skulle wij doch sökia tröst, Ach huru ligger migh på bröst, Fäderneslandet så illa Ähr vthstadt, hwem kan then willa Stilla, Gudh see til medh tinne Nådhe, titt folck haff i minne, Then wold, orätt och så förtreet, Som nu skeer vthan all mildheet. Gudh giff Göstaff Ehrson medhgång Kunna affwenda thenna twångh.

Miles

Jagh sägher ehr i mosten fort Kan inthet lijdha i så stort Talen, i ähren doch fånga Få inthet så myckit bånga.

F. Chir:

Far wäl Swerige, iagh thz wäl seer, Hijt då kommer iagh aldrigh meer.

Jungf:

O Swärigies barn som nu här stå, Och wår olycka see vppå, Hempnens doch om i kunnen thet Som all annor öffuerwåld medh. Hempnens thet tyrannen een dagh Vthan all doom, sigh till behagh, Lätt affhugga Swensk blodh så mång, På en lithen stundh icke lång Otalige aff ädel blodh Så och twå Bispar, Herrar godh Tree Borgmestar aff Stockolms stadh, Fiorton Rådzherrar samma badh Moste alle huffwudh böya För swerdet, Kungen till nöya. O Stockolm Stockolm far nu wäl Wij draga hän een ynkeligh fäl.

Miles

Hör slijka ord the ställa fram, Går fort heller i sku få skam.

Jung:

Jagh fornimmer wij moste medh

F. Chirst.

Gudh förbarme sigh öffuer thet.

Actus III. Scena III.

Gustavus. Tabellarius.

Gustavus

Jagh täncker hwilket stoort anhangh Kung Christiern har i fremmand land, Keysar Carls syster han äger, Hoos Påfwen och myckit wägher. Een Keysarens syster fagher, Konungen i Wngren haffuer. Then tridie vthi Franckrijke Har Konung *Franciscus.* Slijke *Potentater* på sin sijdha, Haffuer Kung Christiern, så wijdha Ähr han medh mångom befryndat. Thet han Swärige til sigh skyndat Haffuer medh tyrannij och list, Wisserlighan Gudh tilseer wist. När och andra *Potentater* Få wehta hans groffua dater, Öffuerwåld, list och tyrannij The styggias honom såsom wij. Therföre iagh strax schriffua wil, Påffwen och andra Herrar til, Om thet omennisklige mordh, Som här uthi Swärie ähr giordh. Aff blodzvthgiuthan vthan skull, Kundhe han aldrigh bliffua full, Andelighe och werldzligh män Sådana wij ey få igän, Haar han som Tyranner plägha Låthit tagas uthaff wägha. Skynder ehr medh breffuen till wägz, Achter hwadh swar ther upå sägz. Mitt wärff i Lybeck vthrätta Skolen i medh breffuet thetta, Wij begärom hielp och bijståndh Vthaff them uthi thenna twångh, Krigzvthrustningh wij behöffua, Få wij hielp, tå sku the pröffua, Wij them redeligh betala, Vthan någhon swijk och fala. Skeep, kruuth, lodh och bössor godha Wij aff them Wänligh förmodha.

Tabell.

Jagh far åstadh spar ingen flijt, Kommer medh swar åter snart hijt,

Gustavus.

Nu wil iagh åht Östergöthland Reesa, thet snarast som iagh kan, Ther iagh doch ey lenge bliffuer, Åther

migh strax hijt begiffuer.

Actus III. Scena IV.

Arffwidh Westgöthe, Erich Flämmingh, Gustavus.

A. West.

Gudh skee loff kiäre Herre blijdh J kommen til Ösgöthan nidh. Warer wälkomne så mycke, Gudh giffue ehr altijdh lycke. Jagh låther edher strax förstå, Att nu får några daghar få Medh sexton skeep i Stegborgzskär War Söffringh Norby stälter här. Medh honom slogos wij heel dagh På sidstonne togh sådant lagh, Att Söffringh måtte giffua tapt Hasta til Skepen ändoch knapt. Största hopen söckte i siön, Söffringh fick några slagh til lön, J hälen aff een hoffman fast, Then honom fölgde medh stoor hast.

E. Fläm.

Nådighe Herre tilken*n*a Giffuer iagh hwadh migh mon heña. Bären Von Mellen giffuer op Edher tilhanda Stäkborgz slott. Troheet han och edher recker, Edhers Nådh honom ey wräcker, Thet han förr har warit ehr moot, Begärer han uthslå hoot. Junker Thomas i thenna stundh Fången aff migh i Furasundh Jagh edher tilhanda förer, Medh honom hwadh täckes görer, At wij honom thenna gången Gick underligh finge fången. Jtt skeep han ifrån sigh sände På kunskap, Gudh thet så wände, Thet samma skeep wij finge fatt, Låthe thed strax bliffua fulsatt Medh wårt egit folck, tillbaka Åth Juthan gå, för then saka Wille Thomas sitt skeep fägna, Wänte ther wara sin ägna. Wij togo honom som en gäst, Then kommen war i wår aräst. Medh wår flåta moot the Danskas Ladhe wij, medh them at hanskas, Fingo them fatt all i sänder, Medh hwadh the hadhe i händher, Allenast then finska Pryssen Stridde moot som han war ryssen, Then wij doch medh eldh vptände Folck och hwadh han bar vpbrände.

Gustavus

Gudh skee loff som altijdh hielper, Fienden wår niderskiälper. Nu will iagh åther tilbaka, Åth Stockolm migh sachta maka, Och honom rätt hårdt bestalla Läggia til medh machten alla, Att driffua Kung Christierns partij Aff landet och aff Stockolms by.

ACT: III. SC: V.

Söffringh Norby allena.

Till Calmar iagh medh alla macht Nu kommen war uthi then acht Här Göstaffz läger affbräckia, Ock sedhan till Stockolm sträckia Honom ther wälligt giffua baas, Men nu slår iagh på annan kaas. J Danmark står inthet wäl til. Therföre iagh tijt inthet wil. Från Danmarkz Herrar och Rijkzrådh Som ähre tilhopa i dådh, Haffuer iagh fått tiende san, Att Kung Cristiern som en tyran, Ther inne begynner slachta Och mörda, migh will iagh wachta. Aldrigh ingen Kung Christiern troor Vthan Segred trullkonan stoor, Och Dybika hennes dotter Medh hwilka han kokar botter. Them skall man hoos honom finna, Dybika ähr hans bolinna. Åth Gotland wil iagh migh giffua, Een siöröffuare ther bliffua. Wisby sloht ähr fast och wäll bygdt, Thär kan iagh wara rätt så trygdt Får iagh ther kring om migh skantza Lybeska, Swenska, och Danska, Hwart the segla wil iagh röffua, Thetta ähr migh godt at pröffua. The som i östersiön näringh Sökia, och sijna förtäringh, Theras godz iagh til migh wänder Engelska wäll som Hållender.

Actus III. Scena. VI.

Gustavus allena.

Förwisso iagh nu förnimmer, At then tyrannij begynner Öffua, kan sigh aldrigh mätta. Eller aff thet onda rätta. Men at Gudh tyranner lijdher Och medh straffet något bijdher, Thet skal ingen vndra vppå På sidstonne the wist straff få, Kung Christiern myckit öffuerwåld J Swerige vthan återhåld Giorde, vthgiöth oskyldigt blodh. J Danmarck och ey lenge stodh, För än han begynte låta Så at en steen moste gråta. Säyia wiste gammal och ung, The hadhe fått en grymman Kung. Men nu haar Gudh then tyrannen Driffuitt vth aff bådhe Lannen. Mildhe Gudh iagh nu tackar tigh Som migh aff nådhe underligh Hulpit haar aff mångh farligheet, Jagh thet fast bekänner ock weet, Gudh sielff haffuer wärcket driffuit, Och fäderneslandet giffuit Effter rijset Stilheet och roo, Säkre wij nu i Swärige boo, Fruchte tyrannens arge fundh Jnthet, hans partij sammelundh. Wij haffuom all slott och fäste Jgenfått, thet ähr wårt bäste, Slott och städher män så godhe Ähre förtrod, wij förmodhe The skola sigh förhålla wäl, Som them bör medh förnufft och skäl. Bären von Mellen Calmar slått Och stadh i antwardningh har fått. När Söffring Norby thär från drogh Han thet medh stadhen til sigh togh Endoch iagh för Stockolm länge Legat haffuer, en stoor mänge Folck bortwist, the Danske mere Ja ähn mång tusende flere, Och haffua lijkwäl most rummit, Slott och städher haa wij wunnit. Een herredagh ähr bewiliat Och aff alle ständer giliat J Strengnäs *Junij* then fiärde Tijt giffuer iagh migh på färde. Gudh låthe altingh wäl tillgå Godh rådh och anslagh finnas på.

Actus IV. Scena I.

D. Johannes Legatus Papæ, Her Göstaff, Ständerne.

D. Johan:

Wyrdigste Bispar, Wälborne Herrar, Edle och eedsworne, Wällärde, Wälachtade män Jagh *repeterar* nu igän Någott aff then *Oration*, I godh acht och *Opinion*, Som Mester Knut Wällärde man Domprosten på Latijn stält fram Haffuer kostelighen och wäl, Betäncker edher medh godh skäl. Swerige är Konunga Rijke, Man finner ey monga slijka. Een Konung oss haffua tiänar. Then Gudh och lyckan förlänar. Men effter wij wette hwadh mon Genom Her Giöstaff Erichson Gudh nådigast oss haffuer giordt, Thet i fremmande land är spordt. Så bedher iagh låther ey aff För än Her Giöstaff til behagh Giffuer swar, at han wil wara Wår Konung, och oss förswara. Om fädherneslandet haa nijt, At thet ey ryckes hijt och tiit. Then dyre man Gudz helige, Påfwen i Rom then Wyrdige Fadren, weet iagh wäl behaga Hwadh wij här i saken laga. Jagh ähr hans *Legaat* i thet seen, Wij och förnimme vthanmeen Aff konungzligh stemma och blodh Ähr Herr Göstaff then Herre godh, Til at regera folck och land Haffuer han högdt weet och förstånd. Wälborne Herre Her Göstaff Medh allo flijt då bedher iagh, Loffuer edher wilia bliffua Swärigies Konung, til fridz giffua Swärigies rijkes ständer ey sigh För ähn i thet loffua gunstligh.

Gustavus

Edher allom för then ähran Store, och wälment begäran Tacker iagh, men thenna byrda Tager aldrigh an, then wyrda Bör migh altijdh, hwem i annan Här til vthwälien tilsamman.

Ständ:

Nådigste Herre doch wår bön Hörer och wänter aff Gudh lön.

Gustavus

Hwij skulle iagh thetta giöra Och migh sielff i tunga föra. Aff tungt arbethe och mödha Ähr iagh trött, elliest min födha Kan iagh wäll få, thet ähr swårt kall Sittia på een så höghan pall. Lydno och hulskap medh min edh Swär iagh, hwem elliest will taa wed.

Ständ.

Herre anseer doch then fara J hwilken wij måste wara, Om i wår begäran affslå, Wij ingen annan falla på

Gustavus

Jagh bedher i migh förskona Medh Swärjigies riikes Crona. Een annan iagh then unna wil, Och wil inthet gierna här til. Men hwad hielper, thz Gudh förseer Som man minst täncker thet tå skeer. Wil iagh förtenskul antagha Regementet, all ting lagha Som iag i Gudz thē högstes nampn, Effter mitt bäste förstånd kan. Gudz ähra sökia först, thernäst Gemeene bäste aldramäst.

Ständ:

Wij tilsäye hulskap och troo Wågom för edher lijff och bloo.

Legatus.

Thetta möte wij doch ände, Gudh alt til thet bästa wände.

Actus IV. Scena II.

Rustici Hägge, Rolle.

Hägge.

Wällkum*m*in heem från herredaā granne,

Rolle.

Segne heder Gudh

Hägge.

Käre huru ha hä godt til på härredaā.

Rolle.

Omyckit wällogt hä, Her Gusta Ehrson bleff korad til at bli wår Kunung

Hägge.

Gudh gee han wille blij en godh wälluger och fraker Kunung.

Rolle.

Joo fullar har han så loffuat, iagh kan inthet annat troo ähn han skal hållatt, han ähr rätt een wälluger Herre seer så fromt uth, han seer inthet så grymt uth sō Kung Christiern.

Hägge.

Ja, wij må säya hädh. wij finge Kunung när wij finge Kung Christiern etc.

Actus IV. Scena III.

Bären von Möllen allena.

Huru skall iagh mijn saak anslå, At iagh nu medh migh bliffua må. Then en gångh ond rådh begynner, Han

gör sigh sielff stort bekymmer. När iagh war skickat til Gothlandh, Medh macht aff Söffring Norbys hand Thet tagha, i förstonne rätt Jagh migh stälte på alla sätt, Strax effter til Söffring migh gaff Giorde alt effter hans behagh. Drogh man in och bleff hans fadder Drack migh wäl druckin och ladder. Så låha all Sommaren om Tyckte migh wara een stoor mon. När iagh til Calmar åter heem Jgen kom medh skam, war ey seen Migh här bekräffta medh all macht, Medh Bönderne strax giöra pacht, Som iagh i förläning hadhe Vthaff Her Göstaff, och sadhe The wore migh giffne egna, Så begynte the migh fägna. Nu seer iagh thet inthet gälla, Therföre då wil iagh fälla Min bogh på een annor koosa, Fast ähn alla thet ey roosa. Medh hustru och barn fortdragha Åht Tyskland, och medh migh tagha Guld, sölff, peningar och smycke, Hwadh iagh har all godhe stycke. Så migh sädhan huru thet kan, Jagh weet thet taar någorstädz lan. The iagh här på slåtet har satt Förra ähn the sigh giffua fatt, För weet iagh the från sigh stötha Herr Göstaff medh lodh, kruth mötha.

Actus IV. Scena .

H. Göst. M. Lars Cancellarius.

H. Göstaff

Her Cantzler migh til hiertat går, Thet myckla fålcket såsom får Jagh widh Calmar slott haffuer mist Genom Bären von Möllens list. Gudh låthe then skelm få sin lön, För then stora skadha och hön. Hwadh han giorde iagh mon röna, Skelmar illa wällgiordt löna.

M. Lars

Hwadh hielper nådighe Herre, Gudh skee loff thet gick ey werre. Slottet haffuen i igenfått, Hwem weet huru skelmen ähr gådt. Gudh honom finner hwar han far Een elack enda honom tar.

H. Göstaff

Jagh migh grämmer, kan ey hielpa At och mongen Krigzman stielpa Vthi storm, thet ähr ey vnder. Jagh seer och listiga funder, Som the Lybiska öffuerlagdt Hadhe i Mallmöön genom pacht Medh the Danska, een sådan harm Sticker iagh ey gerna i barm. Hwadh wij på Gåttland mon koste Ähr omsyss, förtryta moste Migh hårdt thetta Mallmö besluut, Som gick på bedrägerij vth. Men iagh wil här om tilsamman Medh ehr tala een tijdh annan.

M. Lars

Thed iagh wil tala tijdeligh. J weten at Gudh then högste Haar ehr giordt til en landzförste, Giffuit Sweriges rijke i hand, Til at regera folck och land. Een vthwald Konung i ähren, Therföre medh rätta bären, Om Gudz ähra medh allaflijt Omsorgh ock ther om haffuen nijt. Lagher nu ther om aldraförst, Och låther thed wara ehr törst, At wij må haffua Gudz ord klart, Förvthan flärd och falska fart, Från Påffwens mörcker och willa, Ther månge sin siäl förspilla,

Gustavus

Her Cantzler i talen rätt wäll, Och haffuen ther til full godh skäll. Gudz nijtelskan haffua i acht, Bör migh altijdh medh allo macht. Någre om fleer stycken slijka Som i säya, men huru som Thetta ähr weet iagh inthet om. Kan thet sigh i Gudz ord grundha Vndfaller iagh ingalunda.

M. Lars

J Gudz ord thed sigh grundar wist At Påfwen ähr then Antichrist Om hwilken Apostlen schriffuer, Then sigh

för een Gudh vthgiffuer, Sitter i Gudz tempel som Gudh, Motstår doch all Gudz lagh och budh, Wärckar i orättfärdigheet Tekn och vnder medh stoor falskheet. Hans *Cardinaler* och Munkar, Medh andra sådana Funckar, Ehwart som taskan hon luthar, Tijt wenda sigh thessa stutar. Al theras trachtan och begär, På girugheet och högfärdh ähr. Hwadh mon the annadt vthrätta Ähn the wilia sin buk mätta, Aff thet the aflattz breff sälia Många siele mäsor Wällia. Medh sådant wij inthet köpa Himmelrijket, fast wij löpa Werlden kringh. Christus har en gångh Oss frijat aff Dieffulens twångh. På honom skole wij wist troo, Om wij wilia få ewigh roo. När dödhen han wil oss gästa, Tiänar oss lithet til bästa Påfwen och hans hela partij, Medh alt theras finantzerij.

Gustavus

Hwij kommer thet nu först thär til Jagh åter gerna wetha wil, At man Påfwen för Antichrist, Ansee skal, För war ingen twist.

M. L

Honom ähr aldeles så gådt, Som then hela Schrifft haffuer spådt, Schrifften jw thet wist lära mon, At thenna förtappelsens son Skulle en gångh uppenbaras, Och hwadh han war wist förfaras.

Gustavus

Hwem torde sigh först upsättia, Moot Påwens lärdom och flättia.

M: Lars

Någhra haffua sigh wäl wördat Här om, men the ähra mördat Straxt aff then Antichrist grymme, När the sådant mon begynne. Men *Doctor Luther* moste han Låtha fara, then dyra man Medh modh och lärdom begåffuat Aff Gudh, hans nampn wari loffuat. J Wittenbergh på thenna dagh Leffuer then dyra man, och iagh Haffuer hans *Discipel* warit J mångh åhr, thär medh förfarit Al wår saligheetz rätta grund, Then thär swika kan ingalundh. Mester Oloff *Petri* medh migh Som nu i Strengnäs så hemligh, Vngdomen Schrifften utthyder Och thet han lärdt har uthsprijder

Gustavus

Här Cantzler migh ähr myckit kärt, Hwadh i sagdt haffuen och migh lärdt. At wij må Gudz ord haffua reen, Föruthan falskheet och så meen. Thed ähr och så i sanningh wist, Att wår uthwalde Erckebisp *Doctor* Jöns far landet omkringh, Och medh en grå munk håller ting Och marknader, wijer klåckor, Stenar, altare, och stockor, Sälier aflatzbreff och många Siälemäßor, alt mon gånga Huru han skal Penningar få, Säya rätt hwadh han säya må. Sådant affguderij öffuar Han, och Gudh ähran bortröffuar. Jag månde i går befalla At the skulle honom kalla Til migh, seer hwar han kommer thär, Straxt emädhan iagh ähr här när, Skolen i honom tiltala Ey länger thär medh förhala.

Actus IV. Scena V.

M. Lars, Doctor Jöns, K. Giöstaff.

M. Lars

Här *Doctor* ähr thet edart kall, Haffuen i aff Påfwen befall, At i medh slijkt affguderij Faren fram och finantzerij. Aldrigh har Christus wår kiäre Herre, befalt sådant läre, Man skal sälia bort Gudz rijke, Wija klockor, stycken slijke. Thed har han befalt predika, Om wij Helwetit vndwijka Wiliom, så sku wij allena Troo på Christum, honom mena Genom sin Dödh och förskyllan, Oss saligh giöra tilfyllan. Kiöpa kunna

wij ey Gudz nådh, Alt står i hans ewigha rådh. Aff nådh wij salighe bliffue Få ärffua ewigha lijffue.

D. Jöns

Hwad iag hafuer giordt mz godh skäl Weet iagh, och wil förswara wäl.

Gust:

Så myckit iagh har *Studerat*, Finner iagh thet ey funderat Vthi Gudz helga ord och lagh. Har här medh therföre fördragh, Här öffuer iagh och så klaghar Och migh slät inthet behagar, At wij som andre vthlenska, Ey haffua Biblen på Swänska, Ther aff hwar kunde wetha få, Hwar wår saligheet grundar på.

D. Jöns

Hår öffuer i myckit klagha, Therföre wil iagh snart lagha At thet nyia testamentet Skal på Swensko bliffua prentet. Jagh wil thet sielffuer *vertera*, Ey sku i thet klagha mehra.

Gustavus

Här ähr och thet månge qwijdha, Thet man ey heller bör lijdha, Så mång onyttighe munkar, Caniker och slijka funkar. Aff Cronones ränta tagha The til sigh, från Cronan dragha. Jagh wil nu medh edher ingå På edart Capitel, ther må Wij wijdare här om höra Och sädan hwadh lijkt ähr göra.

Actus IV. Scena VI

K. Giöstaff, Capitulares,

K. Gustavus

Wällärde män iagh medh edher Wil tala, therföre bedher J thet så vptagha wille At iagh ther medh ey wil ille. Sökia thet bästa i gemeent Wil iagh, och har altijdh så meent. The stora *Immuniteter*, *Privilegier* frijheeter, Aff hwilka i så braska fort Hwem haffuer them unt eller giordt.

Capit:

Aff Gudz nijtelskan wäl betänckt, Til Kyrkior och Scholar them skänckt Haffue mång Konungar Christne, Keysare och Herrar, witne Ther om bäre böker månghe, Cröniker och Schriffter longe, Ther til har och gemene man Aff fryia willia skenckt försan.

Gustavus

Thet kan wara sådant ähr skänckt, Män orätt ähr doch Cronan händt, Genom Munkars bedrägerij Påfwens stemplan och tyrannij.

Capitul:

Siälffuer then aldrahögsta Gudh, Haffuer uthi sin lagh och budh, Jnthet förbudit meddela Prestomen, at them skal feela Eller brista inthed wil han. Seem til uthi Egypti lan, När then dyra tijden war thär Om hwilken Moses witne bär. Tå the Egyptier alle, J thed stora hungers falle, Moste Pharaoni sälia Hwadh the hadhe uthan wälia, Sigh sielffue medh hustrur och barn, At undfly grymma dödzens garn, Åkrar, boskap, hwadh the hadhe Moste the giffua i wadhe. Alla *Pharaonis* egna Thär genom wordo the bleffna. Men Presterna så uppehölt Konungen medh spissningh, thet wölt The hadhe rijkligh uphålde At the slätt inthet bortsålde. Seem til och så uthi Gudz lagh, Huru Gudh effter sitt behagh Gaff stora *Immuniteter Privilegier*, frijheeter,

Siina Prester och *Leviter* Hwem giffuer doch där på wijter. Först hadhe the egna städher Frija, thär bodde the fädher, Och Gudh hadhe them förordnadt Egen huus åker och wårdnadt. Thet war icke en ringa winst, Leviternes slechte som minst Hadhe aff the andra slechte, Aff offer Gudh them och techte Stor inkomst låtha bekomma, The hadhe ey lithen fromma Aff the förstfödlingar alla, Som aff folck och fää mon falla. At Gudh them sådant underlagt Hadhe, woro the i stoor acht, *Jojada* Gudz öffuerste Präst J siälff thet läsen aldrabäst, Til ächta Konungens syster Hadhe han, mehr här om lyster Migh nu inthet myckit tala Och fåfengt tijdhen förhala.

Gustavus

Wällärde män i haffnen wäl Talat, thär til hafft godha skäl J somt, men welen i höra, J moste åtskilnat giöra Mellan testamenten bådha, Ey få Presterna så rådha, J thet nyia som thet gambla, Ey kunna the så nu handla. Ty tå beklädde the tu kall Dömde om blodh i wärldzligh fall Föruthan thet the natt och dagh Studerade uthi Gudz lagh, Lärde folcket, vnderwiste, Effter som Gudh them uplyste. Nu haffua Prester beställa Om andeligh saker, wälla Kunna the sigh ey medh rätta Wärldzligh macht och wälde, thetta Kommer them til som Gudh bära Befalt har Swerdet, förfära Ther medh the onde: förswara The godha vthan all fahra. Thet skolen i och rätt förstå Jagh ingalunda meenar så, Them andeligom skal röffuas Jfrån hwadh them kan behöffuas, Jagh wil the sku ährat bliffua, Och them rijkligh vphåld giffua. Synnerligh them som Gudz ord rätt, Wilia predika, lära slätt Vthan lögn och bedrägerij, Som nu dichta munckars partij. Lathe, onyttige Munckar, Prelater, sådana funckar, Som leffua i så wellust stoor, Altijdh stempla, tänckia vproor, At thessa theras prebänder Stora bortmista, thet länder Til Gudz nampns loff, prijs och ähra Vthan rätt the inkompst bära.

Cap.

Låthe them som sådant göra Mista, hwadh skole wij höra, Thed andra liggia i lättia, Wij fahra medh ingen flättia.

Gustavus.

Wällärde män en annan tijdh, Wele wij här om talas widh. Jagh moste til Dalan lända, Och see huru man kan ända Thet vproor Jöns en vng flane Ther haffuer kommit på bane. Han sägher sigh vthan fahra Vnge Steen Stures son wara, Then doch bleff i förlijden wåhr, Här i Vbsala lagd på bår, Och wardt herlighan begraffuen, J thet wäl i minne haffuen, J Westeråhrs skal til behagh, Här effter hållas Herredagh, Tå skal om wår *religion*, Hwar seya sin *opinion.*

Actus IV. Scena. VII.

D. Johannes Brask, Scholaris.

D. Brask.

Hör Dieckne hwadhan kommer tu,

Scho.

Från Vbsala min Herre nu.

D. Brask.

Hwadh fälla the ther för en dom, Om wår fadher Påwen i Rom.

Sch.

Rätt Påwen medh hans *Prælater*, *Cardinaler* och *primater*, Bispar, Präster, munckar, slijke Kalla the Antichrist rijke,

D. Brask.

Jagh hörer wäl the säya så, Huru the thet bewisa tå.

Sch.

Apostlen *Paulum* the säya, Hans Schriffter the myckit wäya.

D. Brask.

Hwadh ähret, seya the rätt så? Fast hårdt migh thet förtryta må. Myckit bätre hadhe warit, Thet iagh länge har förfarit *Paulus* hadhe warit bränder, Än at han aff hwar man känder Skulle bliffua, iagh ha thet sagdt, Men ingen har på sinnet lagdt, Nu få the thet wäl sielffua see. Ach thet gör migh aff hiertat wee, Jagh wil til Westeråhrs reesa Åt Herredaghen, then neesa Skal aldrigh Påfwen, skee alla Skola honom plat vnfalla, Så myckit migh står til göra Skal iagh förhindra then röra.

Actus V. Scena. I.

Konung Gustavus allena.

Wälborne Herrar Rijksens rådh, Höghlärde Biscopar medh dådh, Och lärdom hwar i sitt wärde, Ädle, wälbördighe, lärde Förståndige män och godhe Jagh kan ey annars förmodhe, Edher är allom kunnigt wäl, Vthi hwadh lägenheet och skäl, J migh til Konung haffua walt, Och regementet migh befalt. Hwadh iagh förr och sedhan haar giordt, Åhr i alla werldenne sport. Thetta ware vthi sitt wärd, Cronan haar iagh aldrigh begärdt, Vthan är ther til fast twingat, Jngen ähr här medh förringat. Vthi hwadh nödh och fahrligheet, Jagh migh satt haffuer, hwar wäl weet. Vthstått haar iagh all then mödha, At frelsa landet från nödha, Gudh skee loff alt haar gått wäl aff, Them som wäl mena til behagh, Nu tycker migh bliffua förswårt Regemente, ty thet är hårt Wara Regent, ey i händer, Haffua thet til Cronan länder, Mäste deelen har Påwen händt, Från Cronan til falsk Gudztienst wändt, Thet gör at wij ey Gudz Ord reen, Haa vthan flärd falstheet och meen. Therföre haffuer migh syntz gott, J thetta möthe på all mått, Om godh reformerning handla, Alla the saker förwandla, Som så högdt aff nödhen ähre, Om wij wilie Gudz Ordz lähre Haffua reen, och hwar i sitt kall Bliffua behåldne vthan fall, Mijn artiklar iagh nu edher Låther vpläsas, och bedher J welen ther på swar giffua, Och tänckia hwadh rådh skal bliffua.

Konungens artiklar ähro thessa.

Här läsas artiklarna vp.

Actus V. Scen II.

Thure Jönson, Konung Göstaff, Hans Brask.

Ture Jönson.

Hörer toleligh Edhers nådh, Och swar leggia, låter hwar fridt, Så länge the samman sin rådh Säya sin mening, intet bliffua widt,

K Göstaf.

Ja men, iagh wil gierna höra, Hwar och een sitt swar framföra.

Hans Brask.

Wij alle som ähre satte, I Andeligh stand, befatte Oss här medh intet, ty Påfwen Haffue wij giordt eedh och loffwen, Från hans beslut och hans decreet, Wika wij intet medh wår weet. The som göra orätt wåra Låta them straffas som dåra, Ey kunna alla vmgälla Thet som någhra få mißfälla. Thet synes nästan förmyckie, Man Bispar skal så förtryckie, The sku ey få Slott och Fäste, Ther på haa sin boo och näste. Thet öffuer mång Muncker klagas, Kan annars wäl bätre laghas, Än the plat alle affsättes, Myckit annat kan och rättas.

K. Göst.

Hwadh mon i aff Adlen seya, Welen i och Påfwen weya.

H. Thu. J.

Wij ährom i samma mening, Kunna ey vndfly föreningh, At haffua medh Påwen i Rom, Som rätt giffuer sentens och dom.

K. G.

Här på wil iagh icke bliffua Edher Konungh, j må giffua Cronan hwem som edher täckies, Aldrigh iagh ther til vpwäckies. Thet är ey vnder almogen, Ähr galin och redheboghen, Tilalt ondt vproor och twedrächt, Tyhan bliffuer ther til vpwächt, Aff them som borde affrådha Alt tumult, vproor och wådha. Rätt nu står migh wäl til röna, Huru j wälgerning löna, Jagh rätt giör så myckit iagh kan, Får likwäl ey annat än skam. Til tacka säghen i gerna, Yxen sotte ti min hierna, Jagh söker edher vthan flärdh, Andeligh och timligh wälfärdh. Therföre iagh nu sägher aff Rijket, doch medh sådana lagh: Först at j betalen medh hast, Hwadh iagh i Swerigie äger fast, Hwar staka och jorde arff medh. Til thet andra sku j och thet Betala som iagh haar aff mitt Kostat på Rijket, giffuit fritt, Så wil iagh aff Swerige dragha, Aldrigh mehra umsorgh haffua, Om thet ena eller andra, Strax tå wil iagh hädhan wandra.

Actus V. Scena. III.

M. Lars Cancell. H. Thure Jönson, Adelen, M. Måns Sönner.

M. Lars.

Wälborne Herrar och flere, Godhe män här äre meere, Betäncker edher vthi tijdh, Hwadh rådh j skolen tagha widh. Här giffz intet tridie annat, Min ord skolen j wäl sanna, Hwadh Her Göstaff nu haffuer sagdt, At wij betrachte ligger macht.

H. Th. Jön.

Ingen kättare iagh i åhr Blifuer, aldrigh så illa går, Präster och Munckar wij sielffue Sku födha, hwart thet kan hwelffue, Jagh bliffuer ingen *Lutheran* Ähr wedh thenna läro ey wan.

M. Måns.

Jagh bedher j welen höra, Migh och någhre ord framföra. Öffuerwägher i hwadh fahra, Wij nu åter skole wara, Om wij Her Göstaff förskiutha, Straxt tå wåra saker lutha. En annan kunne wij icke Wälia uthan stoor mißtycke, Ther til och omöyeligh är, Hwadh Her Giöstaff i Rijket här Ägher igenlösa, ther til Betalningen

han haffua wil, För alt thet han bekostat haar, Aff sitt eghit tå krijghet war. Wår öghon ähre än wåthe, Aff the förra swära låthe. Här Göstaff haffuer doch lijkwäl, Sweriges Rijke giordt myckit wäl, Om wij thet så snart bortglömma, Skal then högste Gudh oss dömma. Thet synes ey gott rådh wara, Komma widhare i fahra. Här Thure Jönson edher iagh Stoorligh tackar för thet behagh Och godhe mening i bäre, Moot oss som andeligh ähre, Men doch min wälborne Herre, Fruchter iagh thet skal blij werre, Om wij aldeles stå ther på, Huru the andelighe må, Behålla så myckit som för, Jagh ey uthan skäl seya tör, Många kunna och wäl mista, Och ändoch haa ingen brista.

Nobiles.

Mester Måns edher medh rätta, Bör stoor tack för talet thetta, Wij kunnom noghsampt besinna, Och i sanning thet befinna Sant wara som j haffuen sagdt, Thet bör ey bliffua nidherlagdt. *Disputerer* j som ähre, J andeligh stand och läre, Thet kan ähn fulle bliffua gått, Förr war wärre i alla mått.

Ständer.

Wij säyom rätt hwadh wij meena, Jngen skal oss thet förmeena, Her Giöstaff wij ey bortmista, Fast thet bliffuer wårdt ord sidsta, Mester Lars så wäl j gören, Om j gån vp och förhören, Om Her Giöstaff doch wil bliffua Wår Konung wij gerna giffua, Honom all then tienst och ähra, Som en Konung kan begära.

M. Lars.

Jagh går åstadh och giör min flijt, Thet bästa som iagh kan medh nijt, Ty alla Ständer bewilia, Och aff wälbetänckt rådh gilia, The artiklar och rätt alle, Som Här Göstaff mon på falle.

H. Th. J.

Jagh kan migh wäl tilfridz giffue, Medh Her Giöstaff, män ey bliffue Wil iagh wid *Lutheri* Lähra, Thet skal migh intet förfähra, Wil Her Giöstaff ey godh wara, Så och iagh, thet stå sin fahra.

Actus V. Scena. IV.

M. Lars, Nobiles, M. Måns Sommar,

M. Lars.

Jagh har hoos Här Göstaff warit, Medh alffwar then saak förfarit, At han skulle komma hit nedh, Och när ständerna tala medh. Men han gifuer ey annadt suar Gudh alleen weet huadh lagh thet tar, Ähn thet han gaf när han uthgik Senast här ifrån, annadt fick Jagh ey, i må andra skicka Och see huadh the få för lycka

Nobiles.

Mäster Måns Sommar giörer wäl, Går och i up på samma skäl, Mäster Abraham blijr ey swårt, At försökia ärendet wårt, Andre godhe män och medh gå, Wij hoppas j swaren godh få, At Her Göstaff allenast nedh, Wille komma, och tala wedh Ständernar, alla begära Han oss bewiisar then ähra.

M. Måns.

Ja män, wij thet gerna giöre, Gudh alt til thet bästa före.

Actus V. Scena. V.

K. Gustavus, Ständerna, M. Måns *Electus* til Strengnäs, Electus til Schara, Johannes Brask.

Gust.

Effter allas edhers begär, Så ähr iagh nu nidhkommen här, Endoch iagh aldeles medh migh, Hadhe beslutit sannerligh, Sweriges Regemente afslå, Doch effter j så stån ther på, Kan iagh inthet annars göra, Ähn at iagh skal ehr bön höra. Jagh förstår hwad Gudh har förseedt, Jntet gäller menniskligh weet,

Ständerna.

Gudh beware Edhers Nådhe, Ware medh edher i rådhe, The Punchter som ähre framstält, Haffue wij beslutit samhält, All godz och gårdar bortgiffne, Til Munckar och Clöster riffne, Sädan som Konung Carls reffst war Måghe the rätta ärffuingar, Som them ha mist igen kalla Och sigh tilhända medh alla

Gustavus

Willien i doch til fridz wara Wår uhtwalde Bisp til Schara Såsom och i til Strengnäs medh, Wij aff edher begäre thed. J affsäyen slott och fäste Som i haa, til Cronans bäste.

Elect. til Schara

Hwadh eders nådh wil, ey affslår Jagh, tienar eder som iagh mår,

Elect. til Strēgnäs

Jagh migh och wäl til fredz giffuer, Ehrs nådh altijdh troghen bliffuer.

Gust.

Mäster hans brask hwadh menen ij, Sägher edher meningh fram frij Welen i Munkaboda slott Mista, giffua Cronan til lott.

Hans Brask

Eders nådhe i min liffztijdh Begärar iagh thed, warer blijdh

Gust.

Ney thed skal ingalunda skee, J mosten thed strax från ehr gee.

Ständ

Nådigsta Herre rätt alle, Ständernar nu ther på falle Om Cröningen få wist besluut Thär på går wår all begär uth.

Gust.

Jagh förnimmer thed skal thär till, Som then högste Gudh haffua will. Therföre kan thet behagha, Wele wij saken så lagha, Cröningen må thed snarast stå, Wij kunnom alting redha få.

Actus V. Scena VI. & ultima.

Här tala tuå Bönder som wore komne ifrån Cröningen och seya huru ther haffuer tilgåått.

Epilogus.

J Godhe Herrar hwar effter annan, Hustrur och Jungfrur alle tilsamman, Wij haffue nu hördt mz hwadh

stoor mödha, Konungh Göstaff frelste utaff nödha För hundrade åhr wårt fäderneslandh, Ther före bör gammal och ungh försan Betänckia som leffuer på thenna tijdh, Huru Gudh wårt land haffuer warit blijdh Alt sådan, ther thed stundom i fara, För syndernas skul haffuer måst wara. Likwäl ähr thed alt in til thenna dagh, Bewarat effter Gudz godhe behagh. Har haft af Konungh Göstaffz stemma godh, Regenter så långan tijdh högha blodh. Hafuer haft, oc har Gudz ord klart och reen, Vthan wigskepelse, och falska meen. Man finner i främmāde landz städher, Vthi een stadh, fins mång läros wädher, Män i wårt hela Konunga rijke, Ähr all rum aff reena läran like. Sådan Gudz nådh skal oss til hiertat gå, At wij medh tacksamheet ther tänckia på. Synnerligha på thenna Jubelfäst Bör oss ther öffuer glädias alsom mäst, Gudh giffue om werlden så lenge står, Effter oss åter itt hundrade åhr. At them tå leffua samma saligheet, Måtte och hända, som oss ähr beteet. At lijka som wij nu mädh stoor fromma, See Konung Göstaff then förstes blomma, Konung Göstaff then andra regera Öffuer oss alt gådt *Instituera.* At thet samma måtte och them hända, Och at Gudh wille saken så wända At thenne wår nådighe Konungz barn, Må framdels wara Sweriges Rikes warn. Och barn effter barn som för Gudz ähra Och thet gemeen bäste umsorgh bära. Wår Comedia haffue wij spelat, Giffuer oss til ther wij haffue felat. Wij bidie storligh och så förmodha, At alla wilia holla til godha, Hwadh wii taalt haffue efter then*n*a tijdh, Then högste Gudh ware oss allom blijdh.

FINIS.

PERSONÆ COMOEDIÆ

Prologista war Dn. Gustavus Oxenstierna.

Her Göstaff aff Erichson. Petrus Magni Agrivillius.

Rustici ⌠Petrus Johannis Roslagius ⌡Petrus Jonæ

Archiepisc: Laurentius Nicolai Typæus.

Nuncius. Abrahamus Erici Upsaliensis.

Aron Person. Laurentius Erici.

Bencht Brunson. Laurentius Matthiæ Nericius.

Dalekarlar ⌠ Daniel Johannis Elvedalius Dalecarlus. ⌡ Jonas Laurentij Dalecarlus.

Lars Olofzson. Petrus Petri Huntherus.

Bencht Biugg. Sueno N. Helsingius.

Canonicus. Nicolaus Johannis Hussius.

Frw Chirstin S. Herr Steen Stures. Laurentius Kruse.

Hennes döttrar Frw Cicilia. Jocobus Grönebergh.

Jungfru Magdalena. Magnus Eliæ Rhalambius.

Arffwid Westgöthe. Sueno Laurenti Westgothus.

Erich Flämmingh. Jacobus Matthiæ Pontanus

Söffringh Norby. Magnus Nicolai.

D. Johannes Legat. Papæ. Johannes Campanius.

Bären Von Mellen. Michaël Erici Kolmod.

M. Lars Cancellarius. Laurentius Chesnecopherus.

D. Johannes Brask. Ericus Andreæ Roslagius.

M. Måns Sommar Electus til Strengnäs Olaus Nicolai Ubsaliensis.

Electus til Schara. Jsraël Laurentij Starbecchius.

Epilogista. War Dn. Suanto Horn. Milites. Ständerna och många andra ähre inthet skriffne.

Larvatores

Petrus Magni Luculander Ostrogothus.

Johannes Achatij Salemontanus Wesm.

Carolus Hendrici Prytz Nericius.